

Vítejte v Euroregionu Beskydy

Realizováno z projektu „Cezhraničný turizmus v Euroregióně Beskydy“ spolufinancovaného z prostředků ERDF v rámci OPPS SK-CZ 2007-2013

**PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE**
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

**EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA**
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

Anketa

Odpovedá starosta Strečna
pán Alfonz Klocáň:

Čo by návštevník mesta (regiónu)
určite nemal opomenúť?

„Strečno je známe predovšetkým dominantou hradu, ktorý stojí na brehu nad hlavným cestným a železničným ťahom a upúta každého. Táto národná kultúrna pamiatka po rozsiahlej rekonštrukcii je od roku 1995 aj cieľom veľkého počtu návštevníkov z domova i zahraničia. Je to dané nielen záujmom o bližšie zoznámenie sa s jedným najznámejších považských hradov, ktorý možno vidieť i v noci vďaka efektnému osvetleniu, ale tiež stálou expozíciou o jeho histórii, ale tiež časťami umeleckými výstavami a pestrou paletou sprievodných kultúrnych a spoločenských podujatí.

Od roku 1999 bola v strečnianskej úžine, ktorá sa považuje za najkrajší pltnický úsek najdlhšej slovenskej rieky Váh, obnovená tradícia pltníctva. Plte sa zakrátko stali druhým najvýraznejším turistickým ťahákom v Strečne a dnes už možno o nich hovoriť ako o vyhľadávanej, typicky slovenskej atrakcii s klientelou od najmenších až po ich prarodičov. Splav na bezpečnom plavidle sedemkilometrovým úsekom okolo bájnych brál Margita a Besná, popod starobylé hrady a náručí prírody Malej Fatry, je zážitok, na ktorý sa nezabúda. Turista má možnosť nielen veľa vidieť, ale taktiež sa dozvedieť z výkladu krojovaných pltníkov, ktorí ako hrdí patrioti veľmi ochotne informujú o histórii, povestiach i súčasnosti.

V roku 1992 iniciatívou miestnej samoprávy bola obnovená prevádzka kompy – zaria-

denia využívajúceho iba silu vody Váhu, na skrátenie vzdialenosti medzi Martinom a Terchovou. Je miestom záujmu fotografov kvôli špecifickým pohľadom na hrad a na vodu, často plnú vodákov a rafterov.

A pre všetkých, ktorí chcú okrem poznania faktov zoznámiť sa so Strečnom a jeho okolím, je tu veľké množstvo turistických chodníkov či cyklotrás chrbátom krivánskej a lúčanskej Malej Fatry, či okolo rieky Váh na strávenie aktívneho oddychu.“

Aký typ turistu vaše mesto (región) uspokojí?

„Priama turistická ponuka Strečna a bezprostredného okolia je letnou ponukou. To znamená, že poskytuje príležitosti strávenia aktívneho i pasívneho oddychu na vode, horách a pri spoznávaní miestnych turistických atrakcií predovšetkým od jari do jesene. Hrad i plte majú svoju sezónu od apríla do novembra. Plocha Vodného diela Žilina, ktoré zasahuje do katastra obce, ponúka vyžitie najrozmanitejším spôsobom – lode, skútre, rybolov, tiež predovšetkým počas leta. Takisto ako živá voda Váhu z Vrútok do Strečna pre časť raftové zázjazy i individuálnych vodákov. Z množstva príležitostí si môže v tomto čase vybrať svoju predstavu na strávenie voľného času počas krátkodobého i viacdenného pobytu prakticky každý záujemca.

Avšak blízkosť významných slovenských lyžiarskych stredísk – Vrátna, Martinské hole,

Jasenská a Valčianska dolina so vzdialenosťou max. 20 km umožňuje návštevníkovi ubytovaniu v Strečne aktívne vyplniť voľný čas i v zimnom období.

Celoročne možno relaxovať v rovnako vzdialených aquaparkoch a termálnych kúpeľoch v Terchovej a v Rajeckých Tepliciach.“

Kam pozývate napríklad zahraničných hostí, keď im chcete dopriať gurmánsky zážitok?

„Typické slovenské jedlá má v ponuke každé miestne reštauračné a ubytovacie zariadenie. Zvýraznenie zážitku môže poskytnúť tradičná koliba pri vstupe do obce. Flexibilita podnikateľských stravovacích subjektov je však zárukou zabezpečenia i splnenia objednávok, ktoré nie sú v dennom menu – tradičnej domácej zabijačky či pikniku v prírode so slovenskými a gazdovskými jedlami pripravovanými priamo na mieste. Takéto, väčšinou skupinové akcie, sa zvyčajne nezaobídu bezlivej folklórnej hudby, ktorá často rozvinie gastronomický zážitok do ľudovej zábavy.“

Čo urobila samospráva za posledné roky pre turizmus?

„Regionálne aktivity priamo Strečna a jeho okolia sú pre rozvoj turizmu veľmi živé. Vytváranie Euroregiónov, ako združení cezhraničnej spolupráce, má predovšetkým význam v podpore aktivít na záchranu a obnovu kultúrneho, prírodného a historického dedičstva pre cestovný ruch a následne vo vytváraní pracovných príležitostí rozvojom služieb, ktoré špecifiká regiónu zvýrazňujú.

Tieto iniciatívy sa od roku 2000 prejavili vo výraznom náraste propagácie jednotlivých obcí a tiež náraste ponuky.

Strečno je aktívny člen Euroregiónu Beskydy a so svojim miestnymi partnermi, ktorí sú významnými turistickými destináciami – Mikroregión Terchovská dolina, Kysuce, mestá Žilina, Martin, samostatne alebo v spolupráci, výrazne rozšírilo ponuku.

Hrad Strečno zaznamenáva každoročný nárast turistov aj vďaka programom, ktoré reagujú na spoločenskú potrebu, a teda buď inštalujú nové expozície a rozširujú počet akcií alebo tradičné a navštevované podujatia skvalitňujú produkciu.

Taktiež samospráva vytvára podmienky pre spokojnosť budovaním infraštruktúry – cesty, záchytné parkoviská, TIK, sociálne služby, telocvičňa, bowling, tenisové kurty a ihriská, náučné chodníky, vyhliadky, piknikové miesta apod.“

Kalendář akcí na rok 2010

HRAD STREČNO 2010

1. 4. - 23. 6.

Čarovná krása kameňa a krištáľu
výstava

28. 4. o 18.00 h

Omša pri príležitosti 366. výročia úmrtia Žofie Bosniakovej

1. 5. od 9.00 h

slávnostné otvorenie sezóny

15. 5.

Bonus pre Žofie

vstupné pre Žofie zadarmo

15. 5. od 20.00 do 23.00 h

Noc múzeí a galérií

nočná prehliadka hradu

a návšteva reštaurátorskej dielne

30. 5. od 9.00 h

Hop sa, hor sa, hrad otvor sa!

slovenské rozprávky na hrade

1., 8., 15., 22. 6.

Múzeum deťom, deti múzeu –

Hradná škola

interaktívne organizované

podujatie pre ZŠ

25. 6.- 25. 8.

Umenie na hrade XXIII:

Modré a červené emócie

autorská výstava Mareka Holešu

9. 7. od 20.00 do 23.00 h

Duchovia, elfovia,

strečniansky des

strašidelná nočná prehliadka

hradu

23. 7. od 20.00 do 23.00 h

Duchovia, elfovia,

strečniansky des

strašidelná nočná prehliadka

hradu

25. 7. od 9.00 h

Hop sa, hor sa, hrad otvor sa!

slovenské rozprávky na hrade

júl – august

Hudobné impresie

júl

Gastronomický deň

kulinárske špeciality

stredovekého panstva

6. 8. od 20.00 do 23.00 h

Duchovia, elfovia,

strečniansky des

strašidelná nočná

prehliadka hradu

8. 8. od 10.00 h

Hradné hry Žofie Bosniakovej

program venovaný

Žofii Bosniakovej

21. 8. od 9.00 h

Hradné dni Strečno

2. ročník festivalu kultúrneho

dedičstva, tradičných remesiel a

súčasného umenia

22. 8. - 2. 11.

Umenie na hrade XXIV:

Roky s Rozsutcom

autorská výstava

Zdena Horeckého

29. 8. od 9.00 h

Hop sa, hor sa, hrad otvor sa!

slovenské rozprávky na hrade

august

Gastronomický deň

kulinárske špeciality

stredovekého panstva

28. 8. - 29. 8.

Rozlúčka s prázdninami

(deti do 15 rokov v sprievode

rodiča zadarmo)

25. 9.

Medzinárodný deň

cestovného ruchu

29. 10. od 18.00 do 21.00 h

Noc duchov, tekvic, strašidiel

strašidelná prehliadka hradu

18. 12. od 10.00 h

Vianočný výstup na hrad Strečno

Mikroregion obcí povodí Stonávky

30. 4. 2010	Třanovice	Deti před oponou
květen 2010	Smilovice	Den seniorů
7. 5. 2010	Komorní Lhotka	Festival kreslení – Krajina kolem nás
8. 5. 2010	Řeka	Okrsková soutěž v PS
9. 5. 2010	Řeka	Výšlap na Goduli
15. 5. 2010	Řeka	Májová veselice
22. 5. 2010	Hnojník	Hnojnické odpoledne
5. 6. 2010	Komorní Lhotka	80 let ZŠ T. G. Masaryka
5. 6. 2010	Horní Tošanovice	Turnaj starých gard
2. 6. 2010	Dolní Tošanovice	Atletický trojboj ZŠ
6. 6. 2010	Řeka	Dětský den
12. 6. 2010	Dolní Tošanovice	100 let ZŠ
12. 6. 2010	Třanovice	Pohárová soutěž SDH
3. 7. 2010	Řeka	Turnaj hasičů
3. 7. 2010	Komorní Lhotka	A jedeme dál
10. 7. 2010	Komorní Lhotka	Červencová noc
17. 7. 2010	Komorní Lhotka	Srnčí hody
24. 7. 2010	Komorní Lhotka	Velorex party
31. 7. 2010	Komorní Lhotka	Ligotský jarmark
srpen 2010	Smilovice	Den obce
srpen 2010	Střítež	Pytlácká noc
7. 8. 2010	Horní Tošanovice	Poleninské ohně
14. 8. 2010	Řeka	Hasičská zábava
14. 8. 2010	Třanovice	Nohejbalový turnaj SDH
21. 8. 2010	Komorní Lhotka	Ligotka cup – fotbal
28. 8. 2010	Ropice	10 let samostatné obce a 100 let SDH
září 2010	Komorní Lhotka	Bluegrass džem
4. 9. 2010	Třanovice	Sušovské dožínky
11. 9. 2010	Horní Tošanovice	Dožínky
24. 9. 2010	Ropice	Turnaj v přehazované
25. 9. 2010	Řeka	Noční hasičská soutěž
2. 10. 2010	Řeka	Drakiáda
28. 10. 2010	Třanovice	Setkání u čtyřmezíku
11. 12. 2010	Horní Tošanovice	Vánoční výstava

Strečno

Apríl

Odomykanie Váhu – otvorenie

pltnickej sezóny

Beh oslobodenia – XXVII. ročník

65. výročie ukončenia II. sv. vojny –

Pamätník francúzskych partizánov

Máj

1. 5. Stavanie májov

16. 5. Strečnianske hody

Jún

26. – 27. 6. Legendy fest; festival

amatérskych hudobných skupín

August

66. výročie SNP – Pamätník fran-

cúzskych partizánov

December

Tradiície v srdci – folklórne pás-

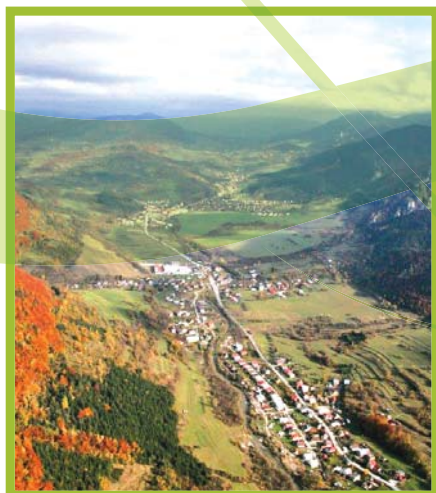
mo a vianočné trhy

Belá leží vo východnej časti Žilinskej kotliny na brehoch Belianskeho potoka a rieky Varínka. Geograficky je súčasťou mikroregiónu, pre ktorý sa zaužíval názov Terchovská dolina.

Chotár obce Belá je hornatý a pomerne členitý. Nachádza sa v nadmorskej výške od 410 m. Obec obklopujú zmiešané lesy, ktoré vytvárajú veľmi peknú scenériu. Obec Belá podobne ako obec Terchová a Zázrivá je známa predovšetkým ovčiarstvom a salašníctvom, ktorému sa tu ľudia venujú od nepamäti. Výrobky z ich produkcie je možné si zakúpiť aj dnes.

Časť katastra obce Belá je súčasťou Národného parku Malá Fatra, na území ktorého platí 3. stupeň ochrany. Do Katastra obce Belá spadajú aj osady Kubíková, Zlieň, Chabadovia,

Belá

Mažúgtovia, Nižné a Vyšné Kamence. Na tomto území sa nachádzajú aj jeho najcenejšie lokality, ktoré sú v piatom stupni ochrany. Je to národná prírodná rezervácia Veľká a Malá Bránica, kde sú vybudované cholvárky, ktoré boli v minulosti využívané na letné prechodné ubytovanie belských poľnohospodárov, ktorí obrábali okolité územie a pásli dobytok. Dnes sa toto územie zmenilo na turistickú oblasť. Cholvárky sa prebudovali na rekreačné chaty a vstupnou bránou do tejto doliny je novo vybudovaný hotel Bránica, ktorý ponúka možnosť ubytovania, stravovania a ostatných doplnkových služieb (wellness, tenis...).

Na tomto území žije okrem iných zvierat aj naša najväčšia šelma medveď hnedý.

CESTOVNÝ RUCH

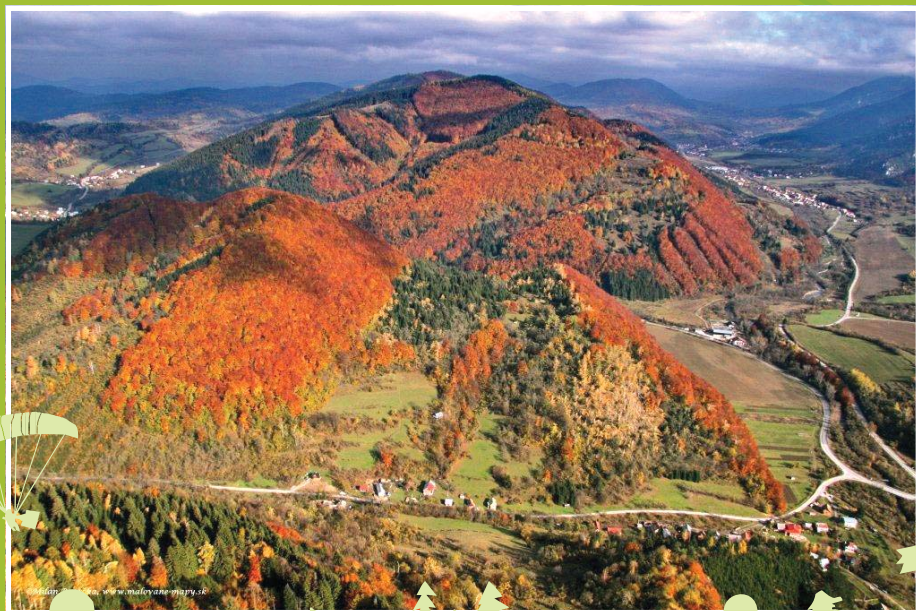
Malá Fatra ponúka celoročnú turistiku s gravitačným zázemím presahujúcim hranice Slovenska. Pre našu oblasť sú vhodné rekreačné aktivity, formy aktívneho i pasívneho

odpočinku. Pomerne dobrá materiálno-technická základňa cestovného ruchu ponúka možnosti turistiky a poznávania prírody, lyžovania, sánkovania, chatárenia i pasívneho odpočinku. Okrem prírodného prostredia disponuje región aj kultúrnymi pamiatkami, zariadeniami, kultúrnymi podujatiami, ktoré rozširujú ponúkané služby. Ponúkajú sa taktiež možnosti oboznámiť sa s prejavmi ľudovej kultúry v pôvodných formách, ktoré sú špecifické len pre dané územie. Vďaka svojej výhodnej polohe v blízkosti hraníc sú tak častými návštevníkmi tohto územia nielen Slováci, ale aj turisti z Česka, Poľska a iných krajín.

Návštevníci tohto mikroregiónu môžu okrem iného využiť aj služby nového kempingu, ktorý sa nachádza na okraji obce Belá v časti Nižné Kamence. Tento kemping prešiel kompletnou rekonštrukciou a dnes spĺňa európske parametre, o čom svedčí aj to, že bol v roku 2009 vyhlásený ako kemping roka 2009 Slovenskej republiky. Je tu možnosť sa ubytovať v nových chatkách, stanoch alebo v karavanoch, pre ktoré sú vybudované stanovišťa s elektrickými prípojkami. Súčasťou kempingu je aj ranč, kde je možnosť povozit' sa na koňoch, uloviť si pstruha v rybníku alebo iba tak relaxovať pri pohľade na ostatné zvieratká, ktoré sa nachádzajú na tomto ranči. Súčasťou kempingu je aj bazén, detské ihriská a samozrejme aj reštaurácia.

KULTÚRA

Zachovávanie kultúrnych tradícií trvá v súčasnosti prostredníctvom folklórnych súborov. Na sviatok sv. Márie Magdalény, ktorej je zasvätený kostol zo 17. storočia, sa tu v treťom júlovom týždni každoročne koná trojdňová veľkolepá púť (Belské hody), na ktorú sa chodia zabávať hostia zo širokého okolia. Vystupujú tu domáci aj zahraniční hostia, konajú sa rôzne športové hry, ako je napríklad futbal, kde medzi sebou súperia zástupcovia z okolitých obcí a osád.

Strečno – klenot Považia

Obec na rozhraní žilinskej a turčianskej kotliny je známa každému, kto prechádza Slovenskom zo západu na východ. Pohorie, strečniansky prielom, hrady, najdlhšia slovenská rieka Váh sú atribúty predurčujúce rozvoj cestovného ruchu.

TIPY NA VÝLET

Strečno – Starhrad

poldňový výlet, červená značka
Nenáročná prechádzka pozdĺž Váhu k zrúcanine Starého hradu. Zo zrúcaniny krásny výhľad na najväčší prírodný útvar v Malej Fatre – Domašínsky meander ovinutý perejovitým tokom rieky. Pri návrate doporučujeme prehliadku jediného lomu na prírodný asfalt v Európe v blízkosti železničnej stanice, ktorý je od roku 1960 po zaliatí spodnými vodami umelým

jazerom a cieľom rybárov.

Hrebeňom Malej Fatry

Strečno – Terchová, celodenný výlet, červená značka
Najkrajšia hrebeňovka v pohorí. Zo Strečna, cez Starhrad na chatu pod Suchým a vrch Suchý (1468 m n.m.). Hrebeňom pokračujeme cez Malý a Veľký Kriváň (1 709 m n.m.) do Snilovského sedla, odkiaľ sa dostaneme traverzom alebo sedačkovou lanovkou do rázovitej slovenskej

dediny Terchová. Po ceste krásne výhľady na pohoria Slovenska (Tatry, Veľká Fatra, Kysucké Beskydy). Návrat autobusom do Varína alebo Žiliny so spojmami do Strečna.

Strečno – Martin, celodenný výlet, červená značka

Zo Strečna, cez sedlo Javorina, Minčol, na Veľkú Lúku (Martinské hole). Nenáročná hrebeňovka s viacerými pamätkami II. sv. vojny a výhľadmi na široké okolie, pri dobrej viditeľnosti až do vzdialenosti 60 km. Z Veľkej Lúky zostup zväznicou do centra turčianskej kotliny – mesta Martin. Doprava späť do Strečna možná

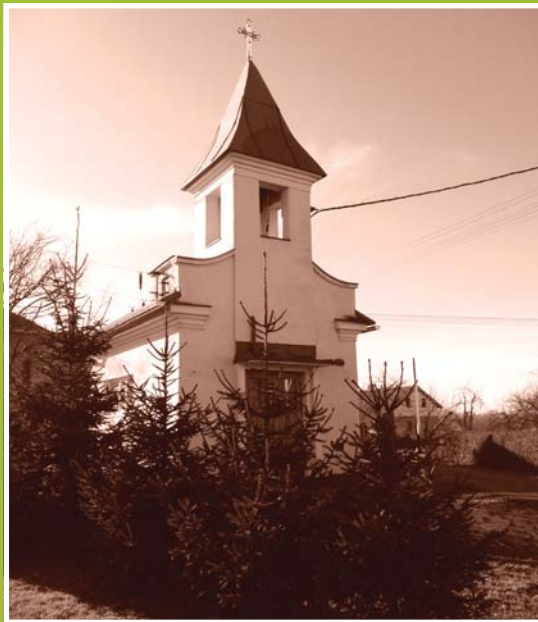
autobusom i vlakom.

Okolo Vodného diela

Možnosť poldenného výletu pre peších, cykloturistov alebo vyznavačov jazdy na kolieskových korčuliach.

Brehy Vodného diela Žilina s pevným asfaltovým povrchom sú ideálnym miestom pre nenáročne prechádzky okolím Strečna, do katastra ktorého zasahuje. Pozdĺž vodnej plochy je viacero možností oddychu, občerstvenia ako aj spestrenia programu využitím ponuky priestranstiev pre outdoorové aktivity (šport, rybolov, piknik).

DOLNÍ TOŠANOVICE

jsou malá obec ležící nedaleko Žermanické přehrady u hlavního komunikačního tahu silnice I/48 ve zvlněné těšínské pahorkatině nedaleko severních výběžků Moravskoslezských Beskyd.

Turisticky zajímavými objekty v obci jsou římskokatolická kaple, velkostatky Dolní dvůr ze 17. století, v jehož zahradě lze zhlédnout ojedinělý exemplář starého liliovníku tulipánokvětého, a Lesní dvůr. Oba statky jsou dnes ve vlastnictví rodu, z něhož pocházel významný

chirurg Vítězslav Chlumský, autor řady lékařských vědeckých prací, žijící na přelomu 19. a 20. století. Aktivní i pasivní sportovní vyžití pro občany a návštěvníky obce nabízí místní sportovní areál, kde se každoročně koná řada společenských akcí, jejichž atraktivita i účast výrazně překračuje hranice obce. Okolí obce je v současnosti zpřístup-

Povodí

něno řadou pěších tras, cyklostezek a hipostepek. K návštěvě vybízí nejen Žermanická přehrada s řadou příležitostí pro vodní sporty a letní rekreaci nebo horský masiv Beskyd se svými přírodními atraktivitami a překrásnými výhledy, ale také místní motel, okolní obce a jejich památky a společenské akce.

Obecní úřad Dolní Tošanovice

Dolní Tošanovice č. 36, 739 53 pošta Hnojník

558 696 215

dolni.tosanovice@iol.cz

HNOJNÍK

Hnojník je největší obcí mikroregionu povodí Stonávky a leží na této říčce v turisticky atraktivní podbeskydské krajině. V současné době má téměř 1500 obyvatel, což z něj činí jedno z přirozených hospodářských i společenských center mikroregionu. Hnojník leží také na křižovatce silnic I/68 navazující v Neborech na silnici I/11 s mezinárodní trasou E75 a silnice II/474 napojující se v blízkých Třanovicích na silnici I/48. Obcí vede také regionální železniční trať z Frýdku-Místku do Těšína. Strategicky výhodná poloha inicializovala usídlení privátních podnikatelských subjektů v části obce kolem silnice I/68. Naprojektována je i podnikatelská průmyslová zóna Hnojník - Třanovice v souvislosti s automobilkou Hyundai v Nošovicích a s modernizací silničního tahu I/48 a I/11.

Historie obce sahá, dle dochovaných záznamů, až k přelomu 13. a 14. století a je úzce spojena s řadou významných šlechtických rodů, jimž hnojnické pan-

ství náleželo. V roce 1736 se stali majiteli Hnojníku Beessové z Chrostiny, kterým panství patřilo až do znárodnění v roce 1945. V 18. století si postavili v Hnojníku barokní zámek, který byl v první polovině 19. století přebudován ve stylu slezského empíru. Obklopen byl stylovým parkem s četnými plastikami.

Se sochou sv. Jana Nepomuckého tvoří výraznou dominantu obce, dnes v majetku zahraničních vlastníků a značně zdevastovanou. Lze očekávat brzkou nápravu na základě společných aktivit obcí mikroregionu. Další významnou památkou je jednolodní, původně dřevěný empírový kostel Nanebevzetí Panny Marie s památkově chráněnou ohradní zdí s výklenkovými kaplemi z počátku 19. století.

Na rozdíl od severní části obce, která má do jisté míry obchodní a průmyslový charakter a perspektivu tohoto rozvoje, si jižní část obce zachovává vesnický podhorský kolorit a je výchozím bodem pro zajímavé pěší a cyklistické výlety do Beskyd.

ATRAKTIVITA: - Jezdecký ranč Moncheri

+420 739 231 650, www.staj-moncheri.webnode.cz

Stáj Moncheri se nachází v obci Hnojník v krásné oblasti v blízkosti pohoří Beskyd. Návštěvníky tato lokalita upoutá především svým klidem, tichem a všudypřítomnou zelení. Zajistí kdykoli po domluvě program, ježdění na koni, občerstvení.

HORNÍ TOŠANOVICE

jsou malou obcí s pětistovkou obyvatel, která leží v malebné podhorské krajině mezi Moravskoslezskými Beskydami a Žermanickou přehradou na bývalé „císařské cestě“, spojující v minulosti Slezsko s ostatními zeměmi rakousko-uherské monarchie.

Dnes jde o silnice I/47 a I/68 navazující v Neborech na silnici I/11 s mezinárodní trasou E75. Okrajem obce vede regionální železniční trať z Frýdku-Místku do Těšína. S doklady pohnuté historie se zde setkáváme na každém kroku.

Ačkoliv první zmínky o obci po-

cházejí z počátku 14. století, nedávné archeologické průzkumy prokázaly, že území obce bylo osídleno již před více než čtyřmi tisíci lety. Důkazem pro toto tvrzení jsou nalezené keramické úlomky a kamenné nástroje z pazourku a sopečného skla – obsidiánu. Své nesmazatelné stopy zde historie zanechala i v pozdějších obdobích. Za zhlédnutí bezesporu stojí budova první hrnčírny ve Slezsku pocházející z 19. století, ale i zachovalá barokní kaplička a malý empírový

zámek z třicátých let 19. století, který je znám svou schodištní dvoranou, hodnotnou štukovou výzdobou a příjemným, krajinářsky významným parkem. Pro milovníky vodních sportů a letní rekreace je významným lákadlem nedaleko ležící Žermanická přehrada. Dobré jídlo, pití a příjemné posezení nabízejí restaurace kolem silnic první třídy. V obci je ranč, který nabízí jízdu na koních v blízkém i vzdáleném okolí po vyznačené hiposteze údolím řeky Stonávky.

Obecní úřad Horní Tošanovice

Horní Tošanovice 129, 739 53 Hnojník

558 696 459

htosanovice@iol.cz

Stonávky

Obecní úřad Komorní Lhotka
Komorní Lhotka čp. 27, 739 53 Hnojník
558 696 826 urad@komorni-lhotka.cz

ATRAKTIVITY: - Bylinné lázněčky

+420 737 737 694, www.bylinnelaznicky.cz

Pokračujeme v ověřených recepturách přípravy koupelí a navíc je stále doplňujeme o nové produkty a služby jako například masáže nebo prodej bylinných čajů. Cílem je nabídnout našim hostům zájem pro příjemný a účinný odpočinek nejen těla, ale i duše. Naše zkušenosti s bylinnými koupelemi jsou velice bohaté díky pokračování v tradici originálních postupů, započatých již v roce 1860.

je malebnou podhor- skou lázeňskou obcí s tisí- cem obyvatel a příznivým klimatem blahodárně pů- sobícím na lidský organis- mus, přístupnou z Hnojní- ku úzkou silnicí stíněnou stoletou lipovou alejí o dél- ce 2,5 km. Obec je hlavním protagonistou rozvoje ces- tovního ruchu v mikroregi- onu obcí povodí Stonávky, která v katastru obce prame- ní a obcí protéká.

V Komorní Lhotce je možno si prohlédnout kla- sicistní evangelický kostel z roku 1782 se třemi em- pírovými náhrobky a s ba- rokním mobiliářem, krás- ným oltářem a kazatelnou. Také katolický kostel, který byl vybudován o více než 100 let později z místního šedozeleného godulského pískovce, je zajímavým ob- jektem. Lidová architektu- ra je přímo v centru obce zastoupena zachovalými roubenými karpatskými dřevnicemi z 19. století, typickými pro Těšínsko, a

KOMORNÍ LHOTKA

v údolí Ráztoky mimořá- dně zachovalým roubeným selským domem včetně stodoly, chlívů a kůlny. Na jihovýchodním svahu hory Goduly lze zhlédnout „to- leranční pomník“, posta- vený v roce 1931 při 150. výročí vydání tolerančního patentu.

Charakter obce je pří- mo utvářen horským reli- éfem Moravskoslezských Beskyd, v jejichž údolích se obec nachází. Pěší tra- sy, cyklotrasy, případně koňské stezky, které hustě protkávají okolní krajinu,

nabízejí řadu překrásných výhledů i romantických přírodních zákoutí, příle- žitostí pro sportovní vyžití i pro soukromé meditace. Návštěvníkům se nabí- zí ubytování v hotelích, rekreačních zařízeních i v soukromí. V obci je ši- roká nabídka místních jídel a krajových specialit v několika restauracích s mnohotvárným koloritem. Komorní Lhotka také nabí- zí pravou finskou saunu, léčivé bylinkové lázně a další zařízení poskytující ozdravné procedury.

ROPICE

je obec v Podbeskydí ležící v širokém údolí řeky Ropičanky, která pramení pod horou Ropicí v katas- tru obce Řeka. Tak se také v horním toku jmenuje a posléze se vlévá do Olše. Typicky slezská rozptýlená zástavba je výrazněji kon- centrována pouze kolem silnice I/11 s mezinárodní trasou E75 spojující Slo- vensko s Moravou přes

Jablunkovský průsmyk. Obcí vede hlavní železnič- ní trať Bohumín – Jablun- kov – Žilina a regionální trať z Frýdku-Místku do Těšína.

Poloha obce mezi měs- ty Český Těšín na severu a Třincem na jihovýchodě se podílela na utváření jejího současného vzhle- du a funkci, i když původní ves Ropice vznikla o

několik staletí dříve než Třinec, tedy v době, kdy se v místech dnešního Třince rozkládaly pastviny a neprostupný prales. Již v 15. století stála ve vsi tvrz, která byla počátkem 18. století přestavěna na barokní zámek, později přestavěný klasicistně a doplněný zámeckým par- kem. Soubor architekto- nických památek doplňu-

je farní kostel Zvěstování Panny Marie z roku 1806 s ohradní zdí, branou a řa- dou dekorativních prvků.

Současná Ropice nena- bízí návštěvníkům pouze architektonické památky, ale zejména možnosti ak- tivního trávení volného času. Obcí prochází cyk- lostezka – trasa Jihlava – Český Těšín, tzv. Beskyd- sko-karpatská magistrála.

Nevýraznějším lákadlem je moderní 18-jamkové golfové hřiště s krytým odpalištěm a komfortně vybavenou klubovnou (www.beskydgolf.com). Vesnické prostředí, mož- nosti sportovního vyžití, blízkost městských sídel a dobrá dopravní dostup- nost nabízí výhodné příle- žitosti k individuální rodin- ně turistice.

Obecní úřad Ropice
Ropice čp.110, 73956 Ropice
558 735 165 ropice@ropice.cz

Povodí Stonávky

ŘEKA

je půvabná, typicky horská vesnička na stejnojmenné říčce, která je ukryta v hlubokých údolích stíněných zalesněnými hřbety okolních Moravskoslezských Beskyd dosahujících zde tisícimetrových nadmořských výšek. Podstatná část území obce spadá do chráněné krajinné oblasti Beskydy, je jednou ze dvou obcí mikroregionu obcí povodí Stonávky s největší nabídkou cestovního ruchu v oblasti horské turistiky, rekreace a odpočinku. V současnosti zde žije téměř 500 stálých obyvatel, ale vesnička ožívá především intenzivním cestovním ruchem v zimní i letní turistické sezóně, ale i časně zjara a pozdě na podzim mimo jiné zásluhou místních chatařů.

V samotné obci se nachází několik typických starých rou-

bených chalup, z nichž některé slouží dodnes svému původnímu účelu, jiné jako rekreační chaty obyvatel nedaleké ostravské průmyslové aglomerace. Rekreaci a turistice slouží také několik rekreačních středisek a horských chat ukrytých v okolních horách a koupaliště s ohřívanou vodou. Horské hřbety, údolí i svahy, nabízející překrásné výhledy do okolní krajiny, a skrývající se malebná přírodní zákoutí jsou zpřístupněna řadou stezek pro pěší, pro cykloturisty i jezdce na koních. V zimním období jsou protkány sítí běžeckých stop, lyžařskými sjezdovkami a vleky. Také okolní obce v podhůří mají návštěvníkům co nabídnout – turistické zajímavosti, řadu společenských akcí a příjemné prostředí, které může zpestřit pobyt návštěvníků Řeky.

Obecní úřad Řeka

Řeka č. p. 73, pošta Smilovice 739 55

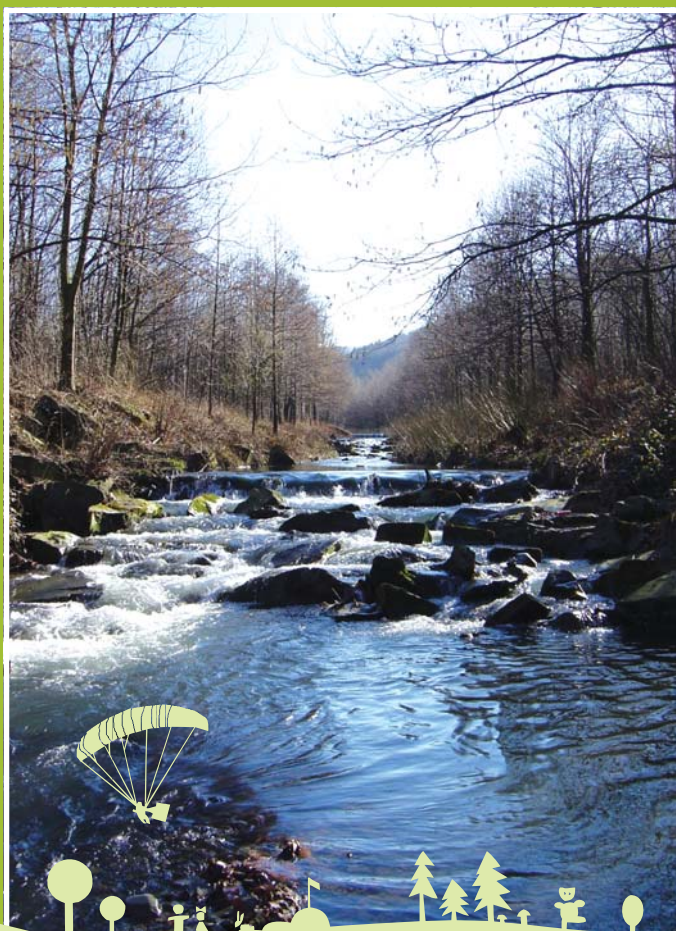
558 694 652, 558 637 305

obecreka@cbox.cz

ATRAKTIVITY: - SKI AREÁL ŘEKA

Řeka +420 776 776 688, +420 773 486 688 www.ski-reka.cz

SMILOVICE

leží na úpatí strmých svahů 738 m vysoké Goduly v masivu Moravskoslezských Beskyd v krásném a tichém prostředí na místní komunikaci mezi Stříteží (odbočka ze silnice I/68) a obcí Řekou, která je jedním z center cestovního ruchu v Beskydech a je od Smilovic vzdálená 2 km, podobně jako další obec, která rovněž zastává v cestovním ruchu významné místo – Komorní Lhotka. Rolnické brány ve znaku obce Smilovice jsou symbolem toho, že se její obyvatelé odjakživa zabývali zemědělstvím typickým pro tento kraj – obděláváním chudých políček a pasetevctvím a salašením v okolních kopcích. Námaha, s jakou dobývali každodenní živobytí v těchto nepříznivých podmínkách, byla jedním z nejvýraznějších vlivů

formujících jejich povahu a způsob života.

Smilovice využívají své polohy na hranici chráněné krajinné oblasti Beskyd a stávají se jedním z center sportu, rekreace a turistiky. Pro potřeby návštěvníků je k dispozici sportovní areál s moderním vybavením a několik stezek pro pěší, cyklisty i jezdce na koních zpřístupňuje obec, její širší okolí a horský masiv Beskyd po celý rok všem návštěvníkům.

Ze zajímavostí v okolí obce lze jmenovat Mánesův pomník na odbočce ve Stříteži do Smilovic, příjemné klimatické a bylinné lázně v blízké Komorní Lhotce a vesnici pevně sevřenou v úzkém horském údolí – Řeku s řadou dalších krásných míst, které určitě stojí za návštěvu v kterékoliv roční době.

Obecní úřad

Smilovice 13, 739 55 Smilovice u Třince

558 694 522

ou-smilovice@smilovice.cz

STŘÍTEŽ

dříve Trzyciež, v době rakousko-uherské monarchie Tritiesch, leží ve zvlněné pahorkatině v podhůří Moravskoslezských Beskyd na říčce Ropičanka, přítoku Olše, a na Černém potoku, který se přes soustavu místních rybníků vlévá do řeky Stonávky. Obcí vede silnice I/68 navazující na silnici I/11 s mezinárodní trasou E75 a železniční trať z Frýdku-Místku do Českého Těšína. Několik turistických pěších a cyklistických stezek spojuje města Třinec, Těšín a Karvinou s atraktivním územím Moravskoslezských Beskyd, Podbeskydí a zajímavého okolí obce.

Historie Stříteže sahá do konce 12. století, i když první historická zmínka o obci je až z roku 1305. Zajímavostí je především římskokatolický kostel sv. Archanděla Michaela, který byl v roce 1806 postaven na vrcholu střítežského kopce místo dřevěného kostelíka, zasvěceného sv. Michalu, který

na počátku 19. století vyhořel a stal se zdaleka viditelnou dominantou. Dalšími zajímavostmi jsou zděná kaplička sv. Marka ve tvaru rotundy a evangelická hřbitovní kaple z roku 1860 s věží a zvonem o váze 117 kg. V roce 1970 byla zchátralá kaple určena k demolicí, avšak v r. 1972 byla rekonstruována na obřadní síň inspirovanou švýcarským stylem. Místo věže má vysoký betonový pylon, kde je zavěšen původní zvon. V letech 1846-54 sbíral v okolí obce náměty pro své obrazy významný český malíř Josef Mánes. Jeho pomník zhotovený z místního godulského pískovce se nachází u cesty na Smilovice.

K výletům do okolí vybízejí i okolní obce, jejichž turistické atraktivity jsou zpřístupněny sítí pěších stezek, cyklostezek, ojedinelou příležitostí jsou možnosti výježděk na koních po okolí po hipostezkách.

Obecní úřad Střítež

Střítež č.p. 118, 739 59 Střítež u Čes. Těšína

558 694 322, 777 594 462

stritez@obecstritez.cz

TŘANOVICE

leží na řece Stonávce, která pramení na jihu v Moravskoslezských Beskydech a ústí ze severní strany do Těrlické přehrady. Je to obec s typickou slezskou rozptýlenou zástavbou v krásném prostředí podhůří Beskyd a nedaleko rekreačně využívaných vodních nádrží Žermanické a Těrlické přehrady. Třanovice leží na křižovatce historických dopravních cest Polsko – Morava – Rakousko (dnešní I/48) a Slovensko – Morava (II/474), jejichž význam i využití neustále rostou. Obcí vede několik turistických pěších a cyklistických stezek a hipostezka, které spojují okolní města s atraktivním územím Moravskoslezských Beskyd, Podbeskydí a

vodních nádrží.

Historie obce je spjata se životem a dílem evangelického pastora Jiřího Třanovského, současníkem J. A. Komenského, s nímž sdílel i podobné životní osudy. Jeho významným dílem je zpěvník „Cithara sanctorum“.

K zajímavostem obce patří nejen památník Jiřího Třanovského a přilehlý evangelický kostel, ale i novogotický katolický kostel sv. Bartoloměje ze 17. století a kopie historického hraničního kamene v místech, kde se stýkají hranice čtyř obcí – Třanovic, Žukova, Koňakova a Hradiště. Lze též obdivovat zázrak přírody, kterou je přírodní památka – javor babyka s obvodem kmene 3 m.

Obec Třanovice

Třanovice č.p. 250, 739 53 Hnojník

558 696 161

urad@tranovice.cz

VĚLOPOLÍ

leží v Podbeskydí ve zvlněné pahorkatině mezi obcemi Horní Žukov na severu, Třanovicemi na západě, Stříteží na jihu a Ropicí na východě. Obcí protéká potok Vělopolka, přítok říčky Ropičanka. Je mimo hlavní komunikační tahy, místní komunikace ji napojuje na silnici I/48 v Horním Žukově a silnici I/68 ve Stříteži. Do značné míry izolovaná poloha obce byla jednou z příčin, že si dodnes zachovala svůj původní podhorský zemědělský charakter a drobná hospodářství jsou stále nedílnou součástí života dvou stovek místních obyvatel i zdejšího koloritu. Typickou ukázkou takové místní zemědělské usedlosti je chalupa č. 7 s přilehlou stodolou a studnou z přelomu 19. a 20. století. Za pozornost určitě stojí 160 let stará památkově chráněná lípa.

Klidné a příjemné okolí obce s typicky slezskou rozptýlenou zástavbou vybízí k romantickým procházkám, pěším túrám, výletům na kolech nebo i na koních. Z výše položených částí obce je překrásný výhled na Moravskoslezské Beskydy, nedalekou ostravskou aglomeraci a níže položené obce v údolích řek Stonávky a Ropičanky, jejichž turistické zajímavosti a společenské, kulturní a sportovní akce mikroregionu dotvářejí nabídku obce Vělopolí jejím návštěvníkům.

Obecní úřad Vělopolí

Vělopolí č.p. 48, 739 59

558 694 359

urad@velopolí.cz

Golfový areál Ropice

Hrajete golf? Navštivte golfový areál v podhůří Beskyd!

Golfový areál v Ropici se nachází na pomezí slovenských a polských hranic v nadmořské výšce 310 m. Pod designem hřiště Ropice Golf Course s délkou 5398 m, PAR 72, které bylo otevřeno v roce 2004, je podepsán rakouský architekt Hans Georg Erhardt. Osmnáctijamkové hřiště s vodními překážkami, četnými bunkry, vlnící linií fairway a zajímavě tvarovanými greeny nabízí panoramatické výhledy na masiv Slezských Beskyd s dominantou Javorového vrchu.

Líbí se vám golf a chtěli byste si to zkusit? Jsme tu i pro vás!

Golfový areál v Ropici nabízí i začínajícím golfistům unikátní možnosti tréninku krátkých a dlouhých her, které si pak mohou vyzkoušet na malém golfovém hřišti. Pobyt na cvičných plochách není časově omezen.

Cvičná louka (Driving Range) umožňuje hráčům trénovat rány v prostředí, se kterým se setkají při hře na golfovém hřišti. Driving range se svou velikostí a pestrostí nabídky řadí mezi jedny z nejlepších v

České republice. Modelace dopadové plochy na tzv. šest cílových greenů umožňuje trénovat dlouhou i krátkou hru a sledovat pohyb míče po dopadu na jeho plochu. Zastřešená cvičná louka poskytuje hru i za špatného počasí v 9 kóších pro patování.

6jamková golfová akademie o celkové délce 543 m, PAR 3, třemi písčítými bunkry, délkou jednotlivých jamek od 71 m až po 127 m nabízí začínajícím golfistům vyzkoušet ten pravý pocit ze hry.

Nabídka v areálu:

Restaurace s venkovní terasou, ubytování, relax centrum – sauna, masérské služby, golfový obchod, Golf Indoor se špičkovým FULL SWING simulátorem, golfové kurzy dle stupně golfových dovedností, sněžné skútry.

Na hřišti je k dispozici upravená běžecká stopa po golfovém areálu až k Penzionu Mlýn Ropice!

Projížďka na sněžných skútrech pro dospělé i děti již od 200 Kč/15 min.

JAK SE TAM DOSTAT?

Z Ostravy přes Frýdek-Místek:

Ostrava - napojení se na dálnici 48/E462 směr Český Těšín, Žilina - po sjezdu z dálnice směr Mosty u Jablunkova, Žilina 11/E75 - v obci Ropice za kamenným mostem odbočit vpravo pod viadukt.

Ze Slovenska:

Čadca - napojení se na silnici 11/E75 směr Český Těšín - hraniční přechod Svrčinovec, Mosty u Jablunkova vjezd na nový obchvat I/11 směr Český Těšín, cca 31 km - v obci Ropice první křižovatka doleva pod viadukt.

Z Polska:

Cieszyn - silnice E462/48/S1 - v České republice silnice 48/4462/E75 - nadjezd silnice 11/E75 směr Mosty u Jablunkova, Žilina - v obci Ropice za kamenným mostem odbočit vpravo pod viadukt.

Kontakt:

Beskydská golfová, a.s.

Ropice 415, PSČ: 739 56, Česká republika

+420 737 208 892, +420 558 740 505

info@beskydggolf.com, www.beskydggolf.com

Restaurace: +420 558 712 183, +420 602 177 118

restauracegolf@beskydggolf.com

Beskydské galerie

Návštěvníkům Beskyd nabízejí zpestření při jejich putování místní galerie. Některé z nich pořádají i další samostatné doprovodné výstavy.

Ve frýdlantském kulturním domě vznikla Galerie uměleckého smaltu a litiny těžící z desetileté historie místního Mezinárodního symposia smaltu. Prostor zde našly i artefakty někdejšího Památníku Ferdiše Duši, zdejšího rodáka. V expozici frýdlantské galerie jsou například umístěny litinové kopie uměleckých děl od doby renesance až po secesi, realizované na talířích, plaketách, zbroji a dalších uměleckých odličkách včetně litinových kamen, které město proslavily. Na železárenskou výrobu navazuje smaltérská tradice, která začíná vzni-

kem první dílny ve střední Evropě na smaltování litinového nádobí.

Také Ostravice se zařadila mezi beskydské obce se stálou výtvarnou galerií a navázala na zdejší výtvarnou tradici vytvořenou zejména Leopoldem Parmou, jehož dílo je základem galerie. Hodnotné výstavy nejen regionálních tvůrců představuje každoročně Památník Josefa Kaluse v Čeladné.

V budově Základní školy v Kunčicích pod Ondřejníkem byla v roce 1992 otevřena unikátní školní Galerie Karla Svolinského s bohatou sbírkou hodnotných výtvarných i sochařských děl umělců z celé republiky. O galerii se pochvalně svého času zmínil i prezident republiky Václav Havel.

Památník Josefa Kaluse

Stálá výstava o přírodě a historii Čeladné, o životě a díle básníka Josefa Kaluse.

Provozní doba:

červenec, srpen úterý až neděle, svátky 9-16 hodin
září sobota a neděle 9-15 hodin

Mimo provozní dobu možno domluvit prohlídku na tel. č. 739 219 838.

Vstupné: dospělí 20 Kč, děti od 6 let, studenti a důchodci 12 Kč, děti do 6 let zdarma, mimo provozní dobu 5 Kč.

Otevírací doba Galerie uměleckého smaltu a litiny

Běžná otevírací doba galerie
středa 9 - 12 h.
sobota 9 - 12 h.
neděle 9 - 12 h. 13 - 17 h.

Rozšířená otevírací doba galerie v období od 1. 6. do 30. 9.
středa 9 - 12 h. 13 - 17 h.
čtvrtek 9 - 13 h.
pátek 9 - 12 h. 13 - 17 h.
sobota 9 - 13 h.
neděle 9 - 12 h. 13 - 17 h.

Kontakt na telefonním čísle:

558 604 111

E-mailová adresa:

galerie@frydlantno.cz

Malá Fatra – bohatstvo prírody

Národný park Malá Fatra sa vyznačuje veľkou lesnatosťou územia. Približne 70% rozlohy pokrývajú viac alebo menej zachovalé lesné spoločenstvá. Oblasť Malej Fatry je obľúbenou letnou aj zimnou turistickou lokalitou.

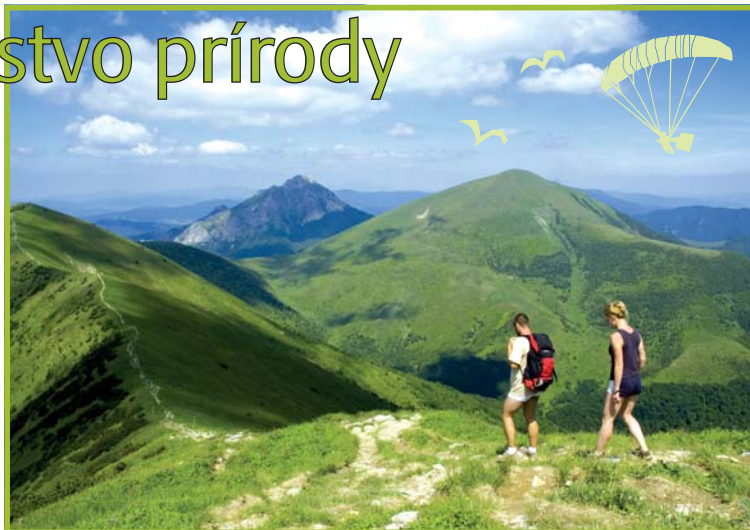
Národný park Malá Fatra sa delí na Lúčanskú a Krivánsku Malú Fatru. Lúčanská Malá Fatra je na rozdiel od Krivánskej nižšia a má odlišný tvar. Letné turistické cesty vedú dlhými dolinami, ktoré spočiatku mierne a na záver strmo stúpajú na hlavný hrebeň. Veľmi dobré terény na zimnú turistiku a lyžovanie majú Martinské hole a okolie Fačkovského sedla. K ďalším lyžiarskym strediskám patrí Holý diel vo Višňovom, Valčianska dolina pri

obci Valča, Košariská v Ražekolesnianskej doline a Piatrová pri Vrútkach. Oblasť Lúčanskej Malej Fatry je podstatne menej navštevovaná, ako severná Krivánska Malá Fatra, čo ponúka ideálne možnosti „trampskej“ turistiky. Tento fakt je podporený aj tým, že Lúčanská Malá Fatra nie je zaradená medzi Národné parky či Chánené krajinné oblasti.

V Krivánskej Malej Fatre sa nachádzajú najvyššie vrcholy Malej Fatry – Veľký Kriváň (1 708,7 m n. m.) a Malý Kriváň (1 670,9 m n. m.), podľa ktorých táto časť dostala svoje pomenovanie. Najznámejším a snáď najkrajším vrcholom je Veľký Rozsutec (1 609,7 m n. m.). Veľkú časť Krivánskej Fatry tvorí Národný park Malá Fatra (22 630 ha). Krivánska Fatra patrí medzi najvýznamnejšie slovenské turistické oblasti. Najznámejšou turistickou oblasťou je Vrátna dolina.

JÁNOŠÍKOVÉ DIERY

Turistika ľahká až stredne ťažká, ale krásou prírody a

na oddych, zabudnutie bežných starostí vynikajúca. Skladajú sa z troch ucelených častí: Dolné diery, Nové diery a Horné diery. Preteká nimi Dierový potok, ktorý ich vyformoval. V Dierach sa nachádza viac ako dvadsať vodopádov, ktoré spolu vytvárajú Vodopády Dierového potoka. Bizarné skalné útvary so špecifickou klímou sú domovom viacerých zaujímavých druhov rastlín a živočíchov. Východiskom do Dier sú osady patriace do katastrálneho územia obce Terchová – Štefanová a Biely Potok. V Dolných dierach je vybudovaný náučný chodník. Horné diery sú v zimnom období uzatvorené. Jánošíkove diery sú prístupné atraktívnymi značenými turistickými chodníkmi s lávkami, rebríkmi a reťazami.

ZBOJNICKÝ CHODNÍK

Turistika je stredne ťažká, začína veľkým stúpaním, výškový rozdiel asi 480 m, ale zato s krásnymi výhľadmi takmer na celý hrebeň Malej Fatry. Zbojnícky chodník začína v Tiesňavách po modrej značke. Na vrchole pri rozcestníku Malé nocľahy pokračuje modrou značkou po chodníku do doliny Obšivanka, ktorá je zaujímavá tým, že tu je výrazná klimatická inverzia, je tu najnižší prirodzený výskyt kosodreviny 660 m n.m. Turistický chodník pokračuje do osady Podolina a končí na hlavnej ceste Vyšné Kamence.

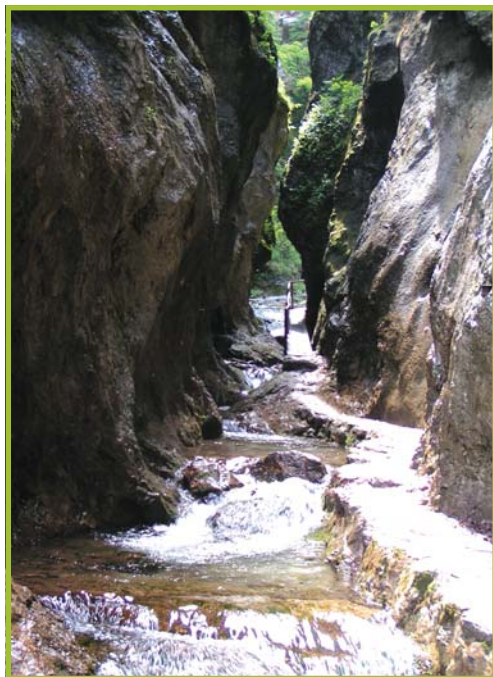
CHLEB HROMOVÉ POLUDŇOVÝ GRŮŇ

Turistický chodník vedie hlavným hrebeňom Malej Fatry, v trase je tretí najvyšší vrch Chleba. Výhodou tejto časti hrebeňa sú malé

výškové rozdiely trávnatý terén a krásne výhľady na všetky svetové strany. Hrebeňovka – autom alebo autobusom sa dostanete na konečnú Vrátna výťah. Prvý úsek na Snilovské sedlo môžete ísť aj kabínkovou lanovkou. Na vrchole pokračujete po červenej cez Chleba – Hromové – Steny – Poludňový Grúň. Z vrcholu Poludňového Grúňa sa pustíte po žltej dosť prudkým klesaním na Chatu na Grúni. Po malom občerstvení sa po žltej značke asi za 30 min. dostanete na Chatu Vrátna (zástavka autobusu Vrátna výťah).

VEĽKÝ A MALÝ ROZSUTEC

Za jeden deň je to pomerne ťažká túra. Veľký Rozsutec patrí medzi najkrajšie skalné masívy Slovenska. Je dominantom Malej Fatry, svojou výškou 1609 m n.m. je 5. najvyšším vrcholom. Dostal sa do znaku Národného parku Malá Fatra. Po ňom sa pomenoval tanečný súbor, penzión a spieva sa v rôznych piesňach. Turistický chodník začína v osade Štefanová. Po žltej značke pokračujte na Podžiar, odtiaľ po modrej Hornými dierami – Tesnou rizňou – Tanečnicou – sedlom Medzirozsutce. Zelenou značkou vystúpite na Malý Rozsutec. Za 20 min. môžete pokračovať po zelenej na Podrozsutec a na Biely Potok. Druhá možnosť je, že sa vrátite z Malého Rozsutca na sedlo Medzirozsutce a vystúpite červenou značkou na Veľký Rozsutec. Po odpočinku v najvyššom bode tejto túry zostúpite na sedlo Medzihölje, zelenou značkou sa dostanete na Šlahorku – Kospiská a späť do Štefanovej.

Malofatranské turistické chaty

Chata pod Suchým – Chata Vrátna – Chata pod Chlebom – Chata na Grúni – Chata pod Kľačianskou Magurou – Chata na Martinových holiach – Hotel Boboty – Horský Hotel Havrania, Zázrivá – Chata pod Sokolím

Chata pod Suchým je horská chata v Malej Fatre. Nachádza sa na severozápadnom svahu vrchu Suchý v nadmorskej výške (1 075 m n. m.). Prístup k chate je možný turistickými trasami buď červenou značkou zo Strečna alebo zelenou z obce Varín. Poskytuje ubytovanie a občerstvenie pre turistov s celoročnou prevádzkou. Chata je stanicou horskej služby.

Chata pod Chlebom (1 423 m n. m.) je najvyššie položená turistická horská chata v Malej Fatre s celoročnou prevádzkou. Prvé zmienky o Chate pod Chlebom sú známe z obdobia Slovenského štátu. V roku 1945 bola vypálená ustupujúcimi nemeckými vojakmi. Neskôr bola obnovená, ale v roku 1982 opäť vyhorela. Súčasná chata je postavená na mieste hospodárskej budovy bývalej chaty. Na chate je možnosť ubytovania a stravovania. Z okolia je výborný výhľad. Každá izba v chate má svoje meno podľa výhľadu z jej okna: Magura, Chleb, Kriváň. V blízkosti sa nachádzajú viaceré lyžiarske vleky (známy svah Generál). Chata je dobre prístupná od vrcholu sedačkovej lanovky od Chaty Vrátna po zelenej turistickej značke. Dá sa k nej dostať aj po žltej značke od vrcholu Hromové na hlavnom hrebeni Krivánskej Malej Fatry. Z Turčianskej kotliny je prístupná po zelenej značke od autokempingu Trusalová alebo po modrej značke zo Šútova. Asi 30 minút od chaty sú Mojžišove pramene a 1:30 hod. 38 m vysoký Šútovský vodopád.

Chata Vrátna sa nachádza v závere Vrátnej doliny na úpätí Veľkého Fatranského Kriváňa, len 1km od lyžiarskeho strediska Paseky. Táto tradičná, útulná drevená chata slúži ako východzí bod pre viaceré turistické chodníky vedúce cez Národný park Malá Fatra a okolie.

Chata pod Kľačianskou Magurou je horská chata v Krivánskej Malej Fatre. Z hlavného hrebeňa sa nachádza južným smerom od vrcholu Kľačianska Magura (1 367 m n.m.) v nadmorskej výške (1 115 m n.m.). Chata je otvorená celoročne. Chata je na križovatke zelenej a žltej turistickej značky. Po zelenej značke je ku chate prístup z vrcholu Suchý (1468 m n.m.) smerom k sedlu pod Suchým a ďalej po svahoch Kľačianskej Magury. Ľahšia trasa vedie opačným smerom, tiež po zelenej značke z dediny Turčianske Kľačany (410 m n. m.). Žltá značka vedie z obce Lipovec.

Chata Martinske hole sa nachádza v pohorí Malá Fatra v centre lyžiarskeho strediska Martinské hole. Výborné snehové podmienky v zimnom období (prírodný sneh) predurčujú stredisko k turisticko-lyžiarskym aktivitám. Je v prevádzke v letnom i zimnom období. Okolie chaty poskytuje možnosti pešej vysokohorskej turistiky, cykloturistiky, pobytu v prírode a iné aktivity pre dokonalú relaxáciu v prostredí prírody Malej Fatry.

Chata na Grúni je horská chata vo Vrátnej doline nachádzajúca sa pod Poludňovým grúňom vo výške 970 m n. m. na križovatke turistických chodníkov. Najjednoduchší prístup je možný od stanice sedačkovej lanovky pod Chlebom (konečná), nenáročný výstup trvá 30-40 minút. V zimnej sezóne je možný aj prístup takmer až k chate sedačkovou lanovkou začínajúcou na Starom Dvore. Chata poskytuje ubytovanie a stravovanie. Taktiež sa pri chate nachádzajú aj dva lyžiarske vleky.

Chata pod Sokolím sa nachádza na krásnom mieste Malej Fatry. V tesnej blízkosti sa nachádzajú lyžiarske vleky. Tieto sú vhodné pre začiatočníkov, ale aj pre pokročilých. V letnom období je možnosť celodenných túr, ale aj oddychových.

Terchová ...

Krajina pod majestátnym Mníchom, opradená mnohými tajomnými legendami a mýtmi. Ich zásluhou sa o nej podarilo v priebehu rokov vytvoriť dojem kúska nášho sveta, kde majú magické tajomstvá zelenú. Skutočnosť je však, ako sa to v podobných prípadoch stáva, prozaickejšia. Rovnako tak korene pátrania po oných legendách, či mýtoch. O podstatnú časť mytologického chápania Terchovej sa „postaral“

miestny rodák, „zbojnícky kapitán hôrných chlapcov“, Juraj Jánošík. Práve o jeho neuveriteľných kúskoch, či skôr kusoch, sa šíri legendy, z ktorých väčšina bola dávaná do bezprostrednej súvislosti so zbojníkovým rodiskom.

Juraj Jánošík žil v rokoch 1688-1713 v obci Terchová. Táto obec je dodnes bohatá na ľudové tradície, výnimočný hudobný folklór, zachované prvky tradičnej

ľudovej architektúry a malebnú prírodu – aj takto môžeme charakterizovať rázovitú obec Terchová, rodisko legendárneho ľudového hrdinu Juraja Jánošíka.

Leží na rozhraní pohorí Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny. Prírodnú scenériu Národného parku Malá Fatra dotvára dominanta Veľký a Malý Rozsutec spolu s Vrátnou dolinou. Terchová je obcou s rozptýleným osídlením, ktoré prechádza z doliny vrátnanskej, struháreňskej a bielopotockej vysoko do kopcov, kde sa jednotlivé osady nachádzajú aj niekoľko kilometrov od jej centra.

Prvé písomné správy o Terchovej pochádzajú zo 16. storočia a jej vznik súvisel s valaskou kolonizáciou. V období vzniku patrila obec aj celé okolie k strečnianskemu panstvu. Pomerne veľkou obcou sa stala až v druhej polovici 17. storočia a začiatkom 18. storočia. Toto obdobie bolo aj etapou vnútorných nepokojov v krajine, súvisiacich s útekem obyvateľstva do lesov severozápadného Slovenska, aby sa vyhli poddanským povinnostiam. Z týchto utečencov sa tvorili väčšie či menšie zbojnícke družiny, pričom najznámejšou z nich sa stala družina terchovského rodáka Juraja Jánošíka.

Práve obci Terchová a Jurajovi Jánošíkovi, ktorý si získal nesmiernu popularitu širokých ľudových vrstiev, je venovaná expozícia Považského múzea v Žiline pod názvom Jánošík a Terchová, ktorá sa nachádza v centre obce Terchová.

MÚZEUM JURAJA JÁNOŠÍKA

Už pri vstupe do expozície návštevník nadobúda pocit, že vkročil do jednej z tradičných terchovských izieb, pre ktoré bolo typické jednoduché zariadenie. V žiadnej z nich nesmel chýbať tzv. svätý kút, umiestnený v rohu izby. Tu bol aj stôl s lavicami a na stene boli zavesené obrázky svätých. Dominantou izby bola murovaná pec s komínom, ktorý ústil na povalu a dym sa voľne rozptyľoval po priestore.

Expozícia pokračuje časťou, ktorá opisuje históriu obce doloženú dobovými dokumentmi a fotografiami.

Jej hlavná časť návštevníkov oboznámi so základnými historickými faktami zo života Juraja Jánošíka, no predstaví ho aj ako ľudového hrdinu opradeného mnohými legendami. Odraz já-

... krajina s legendami

nošíkovskej tematiky v mnohých oblastiach ľudovej kultúry, najvýraznejšie v ľudovom výtvarnom umení, prezentujú početné drevené plastiky, maľovaná keramika, sklomaľby, medené reliéfy a kresby. K zvlášť obdivuhodným exponátom patrí olejomaľba Ľudovíta Fullu z roku 1955 zobrazujúca Jánošíka uprostred dedinského ľudu. Prostredníctvom zaujímavých fotografií a textov ho expozícia približuje ako filmovú a literárnu postavu. Výnimočnosť, nadprirodzené vlastnosti, či nesmrteľnosť mu pripisoval ľudový folklór.

Špecifický hudobný folklór je zastúpený tradičnými hudobnými nástrojmi, ako sú sláčikové nástroje, či pastierske píšťaly. Tento celok nadväzuje na najvýznamnejšie folklórne podujatie Jánošíkove dni, ktoré sa od roku 1963 každoročne začiatkom augusta koná v Terchovej. Nenapodobiteľnú atmosféru festivalu zachytáva cez objektív fotoaparátu predovšetkým umelecký fotograf Milan Kosec.

Dôležitú súčasť v živote obyvateľov Terchovej tvorili výročné zvyky, ktoré dokumentujú zvykoslavné predmety, akými sú betlehemy a atribúty vianočného i fašiangového obdobia, ktoré do

dnes tvoria neoddeliteľnú súčasť kalendárnych obyčajov.

Zaujímavým prvkom expozície sú do priestoru vystupujúce pódia, ktoré sú venované štyrom tematickým okruhom z oblasti ľudovej kultúry.

Domácu textilnú výrobu prezentujú ukážky textílií a ľudového odevu, exponáty, akými sú drevený kolovrátok, trepačka ľanu, krample, česadlo, praslica a ďalšie, ktoré zároveň návštevníka zoznamujú so spôsobom spracovania základných textilných surovín. Osobitnú pozornosť si zasluhujú mohutné krosná.

O pastierstve a salašníctve veľa prezrádzajú predmety používané pri spracovaní, či uchovávaní mlieka a syra a tie, ktoré boli dôležitou súčasťou každého salaša. Spomedzi nich dekoratívnou výzdobou vynikajú predovšetkým črpkáky a drevené formy na syr.

Pozornosť návštevníkov upúta maketa priečelia terchovskej drevenice s náznakom dvora a jeho bežného inventáru súvisiaceho s poľnohospodárskou výrobou.

Expozícia je doplnená audiovizuálnou prezentáciou, ktorá jednoduchým a zrozumiteľným

spôsobom približuje život Juraja Jánošíka všetkým vekovým kategóriám návštevníkov.

SOCHA JURAJA JÁNOŠÍKA

Táto monumentálna ne-rezová socha sa nachádza na kopci nad Terchovou. Bola odhalená pri príležitosti 300. výročia smrti Jánošíka. Pod kopcom je pamätník pripomínajúci túto skutočnosť. Od sochy Juraja Jánošíka je veľmi pekný výhľad na celú obec Terchová.

KOSTOL SV. CYRILA A METODA – BETLEHEM

V predsieni kostola sa nachádza vyrezávaný betlehem. Terchovský betlehem, ktorý vyrobili domáci majstri Štefan Hanuliak s priateľmi Jozefom Holúbkom a Štefanom Krištofikom v roku 1976. Po smrti Štefana Hanuliaka pokračovali v dotváraní jednotlivých postavičiek, remesiel či náboženských výjavov jeho synovia Jozef, Ján, František a ich menovec Ján Hanuliak. Betlehem je rozdelený na dve časti. Prvú predstavuje stará Terchová s ľudovými remeslami a charakteristickým koloritom, druhá časť zobrazuje novozákonné biblické príbehy.

VRÁTNA DOLINA – TIESŇAVY, SYMBOLICKÝ CINTORÍN

Hneď pri vstupe do Vrátnej od Terchovej našu pozornosť upúta prírodná rezervácia Tiesňavy – výrazný kaňon v prielome potoka Vrátnanka medzi Sokolím a Bobotami. V členitom terénnom reliéfe s mohutnými skalnými útvarmi a veľkým sklonom svahov vyskytuje sa pestrá flóra s mnohými vzácnymi a chránenými druhmi rastlín.

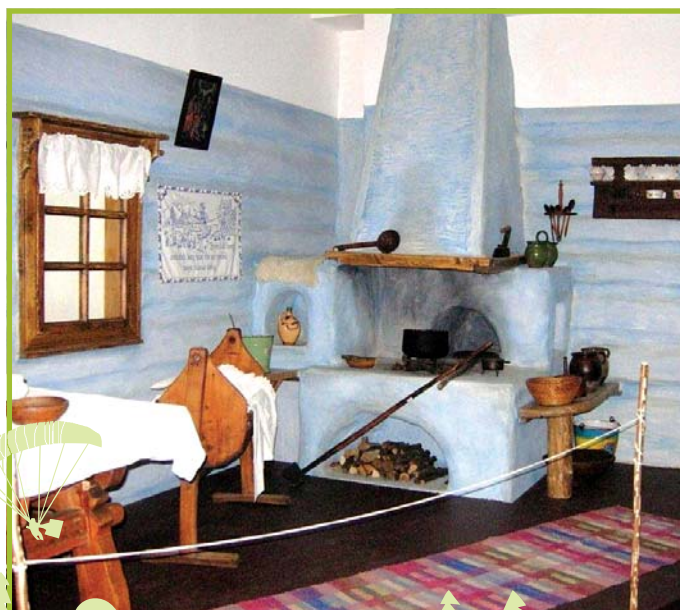

V Tiesňavách je výrazná klimatická inverzia, v dôsledku čoho vysokohorské druhy rastlín tu zostupujú do nižšie položených polôh. V Tiesňavách je veľké množstvo scenéricky pôsobivých skalných útvarov, ktoré svojim tvarom pripomínajú zvieratá alebo ľudské postavy. Najznámejší je kľačiaci mních, ktorý určite hneď pri vstupe do Tiesňav upúta našu pozornosť. Cez tieto zaujímavé skalné útvary nás vedie Zbojnický chodník.

Po vstupe do Vrátnej cez Tiesňavy sa dolina delí na dve – Stará a Nová dolina, oddelené od seba vrchom Grúň. V závere Novej doliny na úpätí Veľkého Rozsutca sa nachádza rázovitá osada Štefanová. V závere Starej doliny na úpätí Veľkého Kriváňa je chata Vrátna a údolná stanica kedysi sedačkovej, dnes kabínkovej lanovky.

A práve od chaty Vrátna vedie turistický chodník k Symbolickému cintorínu.

Tento cintorín sa nachádza asi 10 minút od chaty Vrátna. Zo skaly je vytesaný oltár. Nachádzajú sa tu tabuľky s menami obetí a s dátumom a miestom nešťastia. Týchto tabuliek rok čo rok pribúda. Mottom cintorína je „Mŕtvym na pamiatku, živým na výstrahu“. Každoročne sa tu koná sv. omša na pamiatku obetí.

Partneři projektu:

Region Beskydy

Zájmové sdružení
právnických osob
Náměstí Svobody 6
738 02 Frýdek-Místek
Česká republika

Tel: +420 739 203 934

e-mail: valaskova.dagmar@beskydy-info.cz

www.regionbeskydy.cz

Združenie Regi3n Beskydy

Mestský úrad v Žiline
Námestie obetí komunizmu 1
011 31 Žilina
Slovenská republika

Tel: +421 417 235 564

Fax: +421 417 235 564

e-mail: beskydy@zilina.sk

www.beskydy.sk

Beskydské informační centrum

Frýdek-Místek:

Náměstí Svobody 6
Tel.: +420 558 646 888
info@beskydy-info.cz

Zámecké náměstí 1257
Tel.: +420 558 438 391
frydek@beskydy-info.cz

Frýdlant nad Ostravicí:

Hlavní 308
Tel.: +420 558 676 909
frydlant@beskydy-info.cz
www.beskydy.com

Mikroregion obcí povodí Stonávky

Třanovice 250,
739 53 Třanovice
Česká republika

www: www.stonavka.cz

Předseda sdružení:

Ing. Petr Martiňák
starosta obce Horní Tošanovice

tel.: +420 558 696 459

fax: +420 558 696 459

e-mail:htosanovice@iol.cz

Místopředseda sdružení:

Bc. Jan Tomiczek
starosta obce Třanovice

tel.: +420 558 696 161, +420 558 696 929

fax: +420 558 696 161

e-mail:starosta@tranovice.cz

Turistická informačná kancelária

Ul. SNP
013 24 Strečno

Tel.: +421 41 5697 070

E mail.: tik@strecno.sk

Miestne kultúrne stredisko

Ul. Sokolská 487

E mail: info@strecno.sk

www.strecno.sk